

Budapest,
1943.
febr. 3.

V. évf.
5. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

SCALAFILM

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. GÉZA

Családunk szégyene

Főszereplője: GOLL BEA

Játssza: SCALA

HAUSZ MÁRIA — TAKÁCS-FILM

Sztárok filmje!

Káprázatos kiállítás!

*Egy perzselő
szennvedély regénye*

HEINRICH GEORGE

*megrázó és mélyen
emberi alakítása:*

ROMBADÓLT ÁLMOK

OLGA TSCHCHOWA

*egy elbűvölő kaland-
dornő szerepében*

**TH. L O O S
M I L A K O P P**

R e n d e z t e:

HERBERT MAISCH

Forgalombahozza:

**F I L M I P A R I
ÉS FILMKERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

**BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-
UTCA 13. TELEFON: 183-858**

MAGYAR

film

SZERKESZTI: *Matolay K. Géza*

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Telefon: 420-796. Postatakarékpénztári csekkasz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 5. SZÁM — MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN — BUDAPEST, 1943. FEBRUÁR HÓ 3

Közös érdek

Sajnálattal kell ismét tapasztal-
nunk, hogy az egység, a minden kö-
zös munkához annyira szükséges ösz-
szefertás és megértés még mindég nem
tökéletes a filmszakma két főága,
a filmes és mozis ág között. Az egyes
ágakon belül sínesen meg a teljes
összhang, a két testvérág állandó el-
lentéit pedig egyesek állandóan szí-
tani igyekeznek.

Nines ez így jól.

A filmeseknél éppen úgy nem len-
ne szabad széthúzásnak lenni, mint
a mozisoknál, a két egymástól elvá-
laszthatatlan ágazatnak pedig olyan
barátságos és megértő együttműködést
kellene teremteni, amely nem ingat-
ható meg kis intrikák, apró félreér-
tések és mondva csinált sértődések ál-
tal.

A bajok alapja az egyes ágakon
belüli torzalkodásban van. Ennek kell
mielőbb megszűnnie. Reméljük, hogy
a mai nehéz idők és súlyos gondok
közepette ráeszmél mindenki arra a
kötelességére, hogy az apró egyéni ér-
dekeket alá kell rendelni a nagy kö-
zös ügyeknek. Ha ezek a kis erő
megtörések megszűnnek, akkor elkövet-
kezik az az idő is, amikor a filmesek
és mozisok, mint jó házastársak
haladnak majd egymás mellett a boldogulás útján.

Ez a két foglalkozási ág örökre és elvá-
laszthatatlanul házastárs. Ne legyenek
tehát közöttünk duzzogások, civódá-
sok, mert ezzel egymás életét keserítik.
Mennyivel szebb volna a nyugodt,
derűs, megértéssel és bizalommal
teli házasság!

Közös érdeke a szakmának, hogy
így legyen.

Az Országos Nemzeti Filmbizottság felhívása a filmgyártó cégekhez

Az Országos Nemzeti Filmbizottság a filmgyártás biztonságának
érdekében a gyártási tervek és forgatókönyvek elbírálására új rend-
szert vezet be. Erre való tekintettel az alábbi felhívást intézi a film-
gyártó cégekhez:

— Figyelemmel a filmgyártás biztonsága érdekében bevezetni
tervezett szélesebb körű előzetes elbírálásra, az Országos Nemzeti Film-
bizottság felhívja az érdekelt gyártó cégeket, hogy a folyó évi február
hó 28-i határidőre beküldendő gyártási jelentkezésekkel kapcsolatos
filmterveiket négy példányban küldjék be az Országos Nemzeti Film-
bizottsághoz.

— Azok a cégek, akik már jelentkeztek, a hiányzó példányok
pótlásáról a lejárát előtt saját érdekükben gondoskodjanak.

Első helyen a magyar nemzeti filmgyártás!

Írta: ERDÉLYI ISTVÁN DR.

A filmszakma köztudomás sze-
rint, három fontos ágat egyesít ma-
gában; éspedig a kamarai rendelet
terminológiájával élve a filmek elő-
állításával, forgalombahozatalával
és bemutatásával foglalkozó ágakat.
Ezek szerint van filmgyártó ág,
köleszónói ág és filmszínházi ág.
Az egymásra utalt és egymás nél-
kül megélni nem tudó ágak kö-
zött gyakran vitatott kérdés az
egyes ágak fontosságának kérdé-
se. Minthogy filmszínházak nélkül
nem lehetne a másik két szakmai
ág sem, így felületes ítélet szerint
ez az ág az alap, melyre az egész
szakma felépül, ezt a benyomást
erősíti az a vitathatatlan tény,
hogy a vállalatok és alkalmazottak
száma, valamint a bevételi forgal-
om tekintetében a másik két szak-
mai ágat messze felülmúlja a
filmszínházi ágazat.

A fontossági sorrendet azonban
én és velem együtt még sokan más
alapokon állapítjuk meg! E szerint
a legfontosabb szakmai ág a film-

gyártás. A másik kettőnek pedig
legfontosabb feladata, hogy ezt az
ágat fenntartsa, támogassa, erő-
sítse.

Igaz, hogy filmszínházak vannak
olyan országokban is, ahol nincsen
gyártás; filmközvetítő kereskede-
lem is. Nálunk is élt a szakma két
ága akkor is, amikor még nem
volt magyar filmgyártás. De ak-
kor a szakma két ága csak egy-
szerű kereskedelmi és ipari foglal-
kozás volt, idegen szellem szóra-
koztató ipari termékeit találta a
magyar közönségnek. Idegen gon-
dolkodást terjesztett idegen gazda-
sági érdekeket szolgált ki. Annak a
szellemi gyarmatosításnak volt te-
hetetlen eszköze, mely a filmen
keresztül is uniformizálni akarja a
kis nemzetek arculatát. A saját
filmgyártás nélküli filmszakma;
szomorú szakma! A saját filmgyár-
tás nélküli ország szomorú ország;
olyan, mint ha a színházaiban ide-
gen nyelven beszélnének, olyan,
mint ha a sajtója és irodalma ide-

gen nyelven íródna és az idegen nyelven nem értő honpolgár csak valami rövid sajátnyelvű kivonatot kapna az idegen produkcióból.

A filmgyártás tehát az a szakmai ág, amely az egész filmszakmát a nemzeti szempontból fontos rangra emeli. A magyar filmgyártás az a szakmai ág, amely lehetővé teszi, hogy e szakma valamennyi munkása ne csak egyszerű szórakoztató ipari munkás legyen; mert e szakma közreműködőinek munkáján a nemzet életében szinte beláthatatlan fontosságú miszió sikere múlik!

Igenis, ez a csodálatos módon alakult, rendkívüli módon kifejlődött és világszerte megcsodált nivójú magyar filmgyártás teszi lehetővé, hogy a magyar mozikközön-

ség millióihoz naponta eljuttassa a szakma a magyar szót, a magyar gondolatot; magyar művészek előadásában. Hogy milyen különbség van a saját gyártástól nélkülöző és a saját gyártással rendelkező filmszakma között, azt többé-kevésbé tudjuk, vagy érezzük; de nem fog ártani itt újból csoportosítani az érveket; összegyűjteni a nemzeti filmgyártás jelentősége és feladata körüli gondolatokat, hogy ezzel is alátámasszam tételtemet; *a magyar filmszakma rangelső ága a filmgyártás* és a többi ág mind ezért van! Ezzel kívánom indokolni, hogy további tanulmányaimban a szakmai élet minden jelenségét és kérdését elsősorban abból a szempontból fogom vizsgálni, hogy ennek a nagylentűségű szakmai ágnak jövő fejlődése mit kíván?

A film az emberiség egyik legnagyobb jótévője

A film, de különösen a hangosfilm nemcsak, hogy századunk egyik legsodálatosabb találmánya, de a legsodálatosabb, legkorlátlanabb közlési lehetőség írók és művészek részére. Technikai lehetőségei egyesíthetők az összes művészeteknek produktumait. Az író, a zenesszerző, a színész, az énekművész, a festő, az építész alkotásait varázslatosan tudja felvonultatni a hangosfilmen. A természet szépségeit és a legraffináltabb, legfantasztikusabb emberi gondolatokat egyaránt elének hozza. Lehetőséget ad tudásunk, ismereteink fejlesztésére, fantáziánkat elviszi, elringatja a mese szárnyán. Gondolatokat ad, elvon a napi gondjainktól. A film korunk emberének egyik legnagyobb jótévője, oly sok és kedves szórakoztatási lehetőséget ad, hogy elmondhatjuk: életünket a film teszi szebbé és boldogabbá, mint amilyen nagyapáink élete volt. A film átalakította a kultúrnépek arculatát, lehetővé tette, hogy a legkülönbözőbb anyagi körülmények között élő emberek a napi gondjaiktól menekülve, egészséges, jó szórakozáshoz jussanak, lelki felüdülést találjanak.

Ebben a csodálatos lehetőségben keresendő az oka annak, hogy a filmnek olyan hatalmas közönsége van. A film népszerűsége versenyez a film művészi és technikai lehetőségeivel. A társadalom legmagasabb osztályához tartozók, a legnagyobb kultúrigényű emberek éppúgy kedvelik a jó filmet, mint a legszerényebb viszonyok között élő, vagy kisebb műveltségű néposztályok. A film népszerűsége felülmul mindent és ebben a népszerűségben van legnagyobb ereje. Tudjuk jól, hogy egy-egy magyar filmet itthon mintegy hárommillió ember néz végig, ugyanakkor, ami-

kor egyéb szellemi termékek közül, pl. egy nagyszerű regényből csak 50.000 példány fogy el, a legnagyobb példányszámú újságból 200.000 darab készül. Egy nagyszerű (150 előadásos) szindarabot Budapesten mintegy 150.000 ember néz meg és vidéken legfeljebb még

A magyar filmgyártás igazi hivatása

A filmgyártás nemzetgazdasági jelentősége közismert. Azt sem kell külön hangsúlyozni, hogy minden külföldre került jó magyar film szükségképpen milyen megfizethetetlen értékű kultúrpropagandát jelent. Arról sem kívánok itt most szólni, hogy helyes irányítás mellett mit jelenthet a filmgyártás a nemzetnevelés, az egységes nemzeti gondolkodás kialakítása terén. Inkább arra kívánok rámutatni, hogy különösen ma milyen óriási hivatást tölt be és hivatott betölteni a magyar filmgyártás.

Magyarország visszaszerezte nemzetiségeinek egy részét és Magyarország továbbra is ápolni kívánja ezekkel a nemzetiségekkel szemben az ú. n. Szent Istváni hagyományokat, melyek szerint mindenkit meg kell hagyni teljesjogú

ugyanennyi. A rádióknak van ugyan 750.000 előfizetője, de azok különböző időben hallgatják, tehát még ha egy-egy készüléket többen hallgatnak is, hol van ez a népszerűség a hárommillió filmstúdió közönségtől!?

De nemcsak a korlátlan lehetőség, a példátlan népszerűség és a közönségre gyakorolt hatás az, ami a film helyét és jelentőségét megállapítja. A filmgyártás jelentősége ezeken kívül abban a megteremtő erőben keresendő, amely ebben a csodálatos produkcióban rejlik. A filmgyártás írókat, rendezőket, színészeket, operatőröket, tervezőket, festőket, építészeket, zenészeket foglalkoztat; számtalan sok művészeti ágnak ad kenyeret; ezekre a művészi pályákra igen sok embert éppen a filmadta lehetőségek csábítanak. Amelyik országban jelentékeny filmgyártás van, abban a fenti művészetek kifejlődnek, virulnak, terebélyesednek. Ezeknek a művészeteknek és a filmnek egymásra-hatása kölcsönösen termékenyítő. A film erősíti őket és e művészek munkája előbbreviszi a filmművészetet. Az e téren várható fejlődés szinte beláthatatlan!

polgárnak és erőszakos magyarosítási törekvések nálunk valóban nem kívánatosak és nem is érvényesíthetők. *A magyar film hivatott ezen a téren arra, hogy folytassa a múlt század színházának nemes feladatát, a magyar nyelvet terjesztését és ápolását.*

A magyar filmgyártás ezt a feladatát teljes mértékben átérzi és teljesíti. Ezzel szemben a film a szakma másik két ágától megértő segítséget; hatóságainktól pedig csak annyit kér, hogy ha már hatóságai támogatás nélkül kénytelen működni ez a filmgyártás, akkor legalább szabadságában ne korlátozzák olyan mértékig, hogy ezt a szép és nemes feladatot képtelen legyen tovább folytatni és hivatását betölteni!

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA:

ÁTRIUM	Emberek a havason	I. 29-től	Hunnia
CORVIN	Bajtársak	I. 29-től	Pergőképlorgalmi
DEAK	Katy	XII. 17-től	Objectiv
FORUM	Láthatatlan bilincs	I. 14-től	Esperia
KASZINO	Katy	XII. 17-től	Objectiv
KORZÓ	Bajtársak	I. 31-től	Pergőképlorgalmi
NEMZETI APOLLO	Emberek a havason	I. 29-től	Hunnia
OMNIA	Vörös vihar	I. 29-től	Palatinus
RADIUS	Hegyek leánya	I. 14-től	Délibáb
SCALA	Egy szív megáll	XII. 22-től	Hausz
SZITTYA	Emberek a havason	I. 29-től	Hunnia
URÁNIA	Hegyek leánya	I. 28-től	Délibáb

A magyar filmgyártás múlt évi gondjai és jövő évi kívánságai

Írta: MATOLAY GÉZA DR.

V.

A közelmúltban az egyik budapesti napilapban érdekes nyilatkozat jelent meg a magyar filmgyártási problémákkal kapcsolatban. A nyilatkozat, amelyet Hamza D. Ákos rendező tett, egyebek között így szól:

— *Kevés a műtermünk. Még egy filmstúdióra lenne szükség, mert jelenleg évenként csak 40 filmet gyárthatunk általában, de 60 filmet is elhelyezhetnénk a mozikban. Ennek ugyan akadálya a mozik mai politikája.*

— *Kevés a premiermozi, kevesebb, mint régen volt, egy-egy magyar filmet pedig tizenkét hétig is eljátszanak, holott régen két premierhét már óriási sikernek számított. Szaporítani kellene tehát a bemutató-mozik számát, a leghelyesebb pedig az volna, ha az ilyen filmszínházak maguknak a gyártó cégeknek kezében volnának, mint ahogy ez a világon mindenütt így van.*

— *Fontos volna tehát a mozipolitika és filmgyártópolitika összhangba hozatala és általában a filmügyek teljes egységesítése.*

Hamza nyilatkozatának ebben a részében több olyan kérdést érint, ami a magyar filmszakma szempontjából régi vagy új probléma. Tudom, hogy a mai háborús viszonyok között ilyen kérdések megoldása lassabban megy, mint békében, mert hiszen más, fontosabb és súlyosabb problémák kapnak elsőbbséget. Ennek ellenére azt látjuk azonban, hogy a sajtóban, a képviselőházban, s künn a napi életben állandóan foglalkoznak a filmgyártással és azzal kapcsolatos kérdésekkel. Ez azt mutatja, hogy a problémák erősebben élnek, semhogy azokat félre lehetne tolni. Így látják ezt az illetékes hatóságok is, s ezért van, hogy különböző intézkedések történnek és készülnek a magyar filmügyekkel kapcsolatban.

Új műterem lehetőségei

Távol áll tőlem, hogy a hatóságok bölcs intézkedései e'c vágják, vagy tanácsokkal álljak e'ö. Az illetékesek min-

den bizonytalannal a legteljesebb körültekintéssel és hozzáértéssel hozzák majd meg azokat az intézkedéseket, amelyeket szükségesnek látnak, én csupán a fenti nyilatkozatba kapcsolódva szeretnék rámutatni néhány olyan kívánságra, amelyek a gyakorlati tapasztalat folytán álltak e'ö.

Azt mondja Hamza, hogy kevés a műtermünk, kellené tehát még egyet építeni. Alapjában véve igaza van, mert a magyar film fejlődése nem fog megállni akkor sem, ha a háború után esetleg több külföldi film jelenik is meg a magyar piacon. A fejlődés azért sem fog megállni, mert a mozik száma az évek folyamán a szükségletnek megfelelően, feltétlenül kell, hogy szaporodjék. Múlt heti cikkemben rámutattam arra, hogy a 25 millió lakost számláló

Nem a' é t vagyunk magyarok, hogy egyszerűen beletörődjünk valamibe azzal, hogy nem lehet, s már lemondjunk a megvalósítás teréről. Ha tehát most nem lehet műtermet építeni, kell más megoldást találnunk, ami — legalább átmenetileg — kiegészít bennünket és lehetővé teszi több magyar film gyártását. Ez a lehetőség pedig a meglévő hangfelvevő és képfelvevő gépek, valamint vágó asztalok szaporítása.

Ha több hangfelvevő gép állna rendelkezésünkre, akkor máris megtehetnénk, hogy a filmek nagy részének belső, műtermi felvételi napjainak számát le tudnánk csökkenteni jelentős mértékben. Ezzel szemben növelnék a külső felvételek napjainak számát s ez külön értéket jelentene filmjeinknél. Erre példa az »Emberek a havason«, a »Gyávaság« és a »Hegyek leánya«, amely filmek külső felvételei igen nagy értéket jelentettek. A mai géphiány mellett alig 3–4 film hozhat szép külső felvételeket, a többi bekényszerül a műterembe és tervezett külső felvételeinek legnagyobb részét kénytelen bent elkészíteni. Saját tapasztalatomból csak két ilyen filmet említetek, a Gül Babát és a Szí-

Spanyolországban 3500 mozi van, a 6 és félmillió Svédországnak pedig 2500, ami azt mutatja, hogy a 14 millió Magyarországnak 750 mozi valóban kevés, a mozik száma tehát szükségszerűen növekedni fog. Természetes az is, hogy ennek a folyamatnak tempóját nem szabad túlságosan meggyorsítani, de nem is nagyon lehet, mert a vidéki mozik létesítése attól függ, miként halad előre az ország villamosítása.

Felélelezhető mindezt erre, hogy a mozi-park a jövőben lényegesen növekszik és minél több a vidéki mozi, annál nagyobb számban van szükség magyar filmekre, mert a vidéki ember — igen helyesen — a magyarul beszélő és a magyar tárgykörben mozgó filmeket részesíti előnyben. Ez egyébként már a fő-

riuszt, amelyek valósággal kiabáltak a külső felvételek után, de mivel a külső felvételek lehetőségei nem voltak meg, kénytelenek voltunk áttranszponálni a jeleneteket a műterembe és díszletekkel oldani meg mindazt, amit eredetileg a szabadban akartunk leforgatni.

A külső felvételek szaporítása és a műtermi felvételi napok csökkentése azt eredményezné, hogy átlagosan öt-hat kevesebb műtermi napra volna szükség filmenként, ami évi 40 filmet véve alapul, minden esztendőben további 200

Egymás után születnek a magyar találmányok

Sokan talán lenézően mosolyognak, amikor ezeket a sorokat olvassák és azt mondják: nem lehet megoldani, mert nem lehet kapni a külföldről hangfelvevő gépet, képfelvevő gép behozatala pedig ugyancsak majdnem lehetetlen.

Erre vonatkozóan már egyszer leszögeztem, hogy mindennek a megoldását a magyar feltalálótól várom. Joggal várom! Mert ma például már két olyan hangfelvevő-gép találmányról tudok, amelyek közül az egyik gyártás alatt van, a másik pedig az eredményes kísérletezés igen biztató stádiumában.

A kérdés legnehezebb ré-

városban is kezd így alakulni. Csak egészen kivételes, hatalmas kiállítású, szerezési számba menő külföldi filmek tudnak némelyik mozikban nagyobb érdeklődést kiváltani, mint a magyar filmek.

Még egy film-stúdió építése mindezek alapján kívánatos volna. Erre gondolt is a Hunnia filmgyár közvetlenül azután, hogy a Pasa-réti műtermeket megnyitotta a filmgyártás előtt. Terve vette ugyanis — mint tudjuk —, hogy Kolozsváron stúdiót épít. A tervek el is készültek, nyilatkozatok hangzottak el az építés küszöbön álló megkezdéséről, a munkát azonban el sem kezdték. Ennek egyszerű oka a háború. Szükségtelen többlet magyarítani. Ujabb műterem építéséről le kell mondanunk a háború tartamára.

műtermi felvételi napot jelent. Vagyis, ha filmenként 20 műtermi napot számítunk, akkor évenként további 10 magyar filmet lehetne ezzel a rendszerrel elkészíteni. Tekintve azonban, hogy az így készülő alkotások között sok akadna, amely csak 8–10, de legfeljebb 14–15 műtermi napot venne igénybe, nyugodtan állíthatjuk, hogy évenként 15 filmmel lehetne növelni a gyártást, ami ugyanannyit jelent, mintha egy új stúdió épült volna.

És mindez sokkal kevesebbbe kerül, mint a gyárépítés!

szét tehát már megoldották és néhány hónap múlva, tavasszal vagy nyáron, új magyar hangfelvevő gép kopogtat a magyar filmgyártás kapuján. Sietve be kell engedni! Ha meglévő filmgyáraink különböző licenc megkötöttségek révén nem tudnának helyet adni ennek, vagy ezeknek a gépeknek, akkor a magán filmgyártó cégeknek kell összeállniuk, hogy ezt a kínálati lehetőséget megfelelően kihasználják.

Nyugodtan elmondható tehát, hogy van már magyar hangfelvevő gép! És még hozzá jobb, mint a nálunk eddig használtában volt rendszerek.

Szindúsabb, tisztább egyszerűbb.

A képfelvevő-gép tekintetében ugyanez a helyzet, csak sokkal egyszerűbb. A Magyarországon levő bármely gyártmányú képfelvevő-gépet — 300 vagy 120 méteres — egyformán használható bármely hangfelvevő géppel a megfelelő szinkron-motorral. Nincs tehát akadály annak, hogy az új hangfelvevő géppel máris dolgozhassunk. De *annak a lehetősége is igen közel áll, hogy megszülessen az új képfelvevő gép is.* Ennek konstruálása sokkal egyszerűbb. Nem annyira a mechanizmus,

Mozik, gyártók, kölcsönzők...

Ennyit a műtermi és gépi beendezési kérdésekről. Most pedig nézzük a mozik problémáját.

Ma az a helyzet, hogy filmgyártó és filmkölcsönző cégek nem kaphatnak mozi-engedélyt. Bizonyára voltak okok annakidején, amelyek ezt a rendelkezést indokolták tették. Az időközben változott viszonyok folytán azonban úgy alakult a helyzet, hogy ez az állapot hátrányt jelent a gyártó és kölcsönző végekre, például a *külföldi cégekkel szemben.* Mert ennek a fordítottja nem esik tilalom alá, vagyis *mozgóképszínház tulajdonos alapíthat gyártó és kölcsönző céget.* Itt vannak például az *Ufa* és *Tobis*, valamint az *Esperia* német, illetve olasz vállalatok, amelyeknek tulajdonában van az *Urania* és *Corvin*, illetve a *Fórum* filmszínház, ugyanakkor pedig *gyártanak is és kölcsönöznek is filmeket.*

A magyar érdek azt kívánja, hogy *ami a külföldi cégeknek szabad, az ugyanúgy legyen szabad a magyaroknak is.* Ezen a változott viszonyok következtében beállott eltolódáson — azt hiszem — nemzeti szempontból is segíteni kell. De nemcsak a külföldi cégek előnye szempontjából, hanem a magyar cégek közötti különbözőség miatt is változtatni kellene ezen a helyzeten. Van nem egy olyan magyar mozi-engedélyes, aki később filmgyártó és filmkölcsönző vállalatot alapított és ezt anélkül tehette, hogy moziengedélyét vissza kellett volna adnia. Tehát akkor, amikor a gyártó és kölcsönző cégek nem kaphatnak moziengedélyt, a moziengedélyesek kaphatnak film-

mint inkább az optika a fontos. Tekintettel arra, hogy nálunk az optika-élesztés lehetőségei is megvannak, *nem vitás az új magyar képfelvevő-gép megszületésének lehetősége.*

A vágóasztal pedig nem probléma. Házilag tudja előállítani bármelyik filmgyártó.

És ugyanehez a problémához tartozik a *mozik vetítőberendezésének sürgős és korszerű átalakítása is,* mert a mai berendezések 90%-a elrontja, torzítva adja a magyar filmek hangját, másrészt tönkre teszi a kópiákat.

gyártói és kölcsönzői ipar-engedélyt. Itt van például a budapesti *Korzó* tulajdonosának esete, akinek van gyártó és kölcsönző cége is, vagy a *Beleznay-mozi* tulajdonosa, aki ugyancsak ipari igazolványt kapott filmgyártásra és kölcsönzésre, aztán ott van a *Koncz-film*, gyártó és kölcsönző, amelynek tulajdonosa vidéken rendelkezik mozival. De fel tudnánk sorolni még több példát is erre nézve.

Az idő, az élet, a gyakorlat sokmindent túlhalad és megváltoztat. Így vagyunk ezzel a kérdéssel is. Ha általános rendezésre kerül a sor, akkor — biztos vagyok benne — az illetékes hatóságok nem fognak megelégedni eme a visszás állapotnak megváltoztatásáról sem.

A magyar filmgyártás ingyenes szubvenciója

Sokszor esett szó arról, hogy a magyar filmgyártás nem kap állami támogatást, míg nálunk jóval nagyobb államokban, ahol a mozikból befolyó jövedelmek sokszorosan nagyobbak, állami támogatásban részesülnek. Tudjuk, hogy szegény ország vagyunk és megmutattuk azt is, hogy támogatás nélkül *életre tudunk hívni olyan filmgyártást, amely ma a harmadik helyen áll Európában.*

A magyar ötletesség tehát itt is diadalmaskodott, megteremtett saját erejéből olyasmit, amit külföldön csak nagy áldozatokat jelentő állami segítséggel tudtak megvalósítani. Amikor ezt örömmel megállapítjuk, azt is mérlegelnünk kell, hogy a *saját erejéből kifejlődött magyar filmgyártással szemben egyre fokozott igényekkel lép-*

A másik hasonló probléma a budapesti bemutató-filmszínházak számának kérdése. A fennálló rendelkezések értelmében minden mozi köteles *műsorának egyharmadát magyar filmekből összeállítani.* Ez a kötelező magyar film százalék. Ennek a rendelkezésnek — természetesen — minden mozi eleget tesz, azonban a budapesti bemutató színházak egy része *kényesen vigyáz arra, hogy ez a kötelező játszási arány hajszányival se legyen több az előírás szerint feltétlenül szükséges egyharmadánál.* Miután pedig nem a játszási hétkre, hanem a filmek számára vonatkozik a korlátozás, a magyar filmek az ilyen színházakban súlyos hátrányba kerülnek. Előfordulhat tehát, hogy egy filmszínház (csak elméletileg vázoló az elvi megvilágítás szempontjából) *ti. enként filmet mutat be egy év alatt, ebből tehát négynek kell lenni a magyar filmnek.* Ennek a kötelezettségének teljes mértékben eleget is tesz, a játszási időtartam azonban így alakul: 52 hét alatt *játszik négy magyar filmet összesen négy hétig* (filmenként egy hetet), a nyolc külföldi filmet pedig 48 hétig pergeti, vagyis filmenként átlagban 6 hétig.

Éz, mint mondtam, szerencsére ma csak elméletileg van így, azonban nem lehet

tudni mit hoz a jövő s ezért ennek a rendelkezésnek reparálása szintén küszöbön álló lehetőség, amelyről már ismételtelen szó esett.

A bemutató mozik száma ma Budapesten 12, de ezek közül néhány csak kapcsolódó színházak számát. *Külön műsorszort magyar filmekből ezek a színházak nem adnak, hanem csak más színházakkal együttjátszva mutatnak be magyar filmeket.* Ezt a körülményt tekintve véve, a budapesti bemutató filmszínházak száma tényleg kevés. *Vitéz Faragó* Ede országgyűlési képviselő vetette fel annakidején azt az ötletet, hogy egy olyan filmszínházat kellene létesíteni, amely a magyar filmek ősbemutatóját tartaná meg minden más színház előtt. Olyan reprezentatív mozira gondolt, amely a magyar produktumok ünnepélyes bemutatásán kívül nem is vállalkozna más szerepre. Miután ma több, mint 40 magyar film készül évenként, ez tulajdonképpen azt jelentené, hogy (nyári szünetet is számítva) minden magyar filmet csak egy hétig mutatna be ez a filmszínház, s azután menne a film tovább a többi mozikba.

Ha ez az elgondolás megvalósulna, így ennek a bemutató mozinak feltétlenül a gyártó cégek tulajdonában kellene lennie, hogy részesülhessenek is a magyar filmek sikerének jövedelméből.

nek fel, aminek viszont az már a saját erejéből nem tud megfelelni százszázaléki. Tudjuk azt is, hogy szegény ország vagyunk, s ezen a téren nem tarthatunk igényt más, gazdag államok által a filmgyártás céljaira juttatott hatalmas összegekre. Keresnünk kell ennek folytán olyan megoldást, *ami az államnak nem kerül pénzébe, a filmgyártóknak viszont komoly segítséget jelent, s így, ezen a réven többletigényekkel lehet fellépni a gyártókkal szemben.*

Ilyen megoldásnak tartom, hogy 3–4 gyártó cégből álló csoportnak adnának egy-egy budapesti bemutató mozi engedélyt. Ezzel a gyártó vállalatok egyrészt olyan jövedelemhez jutnának, amelyet — most már kötelességszerűen is — a filmek min-

ségi javításának céljára fordítanának, másrészt a gyártott filmjeiket üzletileg jobban tudnák kihasználni, s ezzel újabb serkentést kapnának a fokozott munkára.

Olyan kérdés ez is, amely már régen foglalkoztatja az illetékeseket, s hogy mégis felemlítem, annak oka egyedül az átfogó kép megalkotására való törekvés.

A filmek elbírálásának kérdése

A közelmúltban olyan események történtek, amelyek ismételtlen időszerűvé teszik, hogy a filmtémák, illetve forgatókönyvek elbírálása, valamint a kész filmek felülvizsgálása tekintetében az eddigitől eltérő, más és biztonságosabb rendszer alakuljon

ki. Tudom, hogy sok nehézsége van ennek, mintmindennek, amibe sok hatóságunk van beleszólása. Jelenleg a filmügyek intézése összesen kilenc minisztérium hatáskörébe tartoznak. Vanak fő- és mellékhatáskörök. Egyes minisztériumok az Országos Nemzeti Filmbizottságban, egyesek a cenzúrában, s esetleg ugyanezek a Hunnia Filmgyár és a Filmiroda delegált igazgatósági tagjaiként fejtik ki működésüket. Természetes, hogy ahol sok az intézkedő közeg, sok

féle a vélemény is, hiszen a különböző minisztériumok felfogása a saját szempontjukból igen helyesen megítélt álláspontjuk szerint, egyes kérdésekben különböző.

A filmgyártás összes kérdéseinek egységesítése a különböző érdekek és hatások szétágazó hatása folytán igen nehéz feladat. Ezt máról holnapra megoldani szinte lehetetlen. Van azonban egy nagyon akut probléma, amellyel most az illetékesek is erősen foglalkoznak, s ez

a forgatókönyvek és filmek elbírálásának ügye.

A magyar filmgyártók összességének óhaját tolmácsolom akkor, amikor a megoldás módjaként a következő elgondolást jutattam kifejezésre:

1. A filmek témáit, illetve forgatókönyveit bírálja el akár egy, akár több személy, a jóváhagyás azonban jelentse azt a biztonságot, hogy ha a film ennek a jóváhagyott könyvnek az alapján készül el, akkor az előadható is lesz.

2. A cenzúra feladata az legyen, hogy elbírálja, vajjon a film mindenben a jóváhagyott forgatókönyv alapján készült-e el, s ha igen, akkor ne lehessen az előző bírálóktól eltérő véleménye.

Ez a mód megadná az állam részére minden előzetes és utólagos ellenőrzési lehetőséget, ugyanakkor viszont megadná a vállalkozónak és a hitelező tőkésnek is minden biztonságot, ami a magyar filmgyártás alapfeltétele.

(Folytatjuk.)

Nyilatkozatok egy film betiltása körül

Mint ismeretes, nemrégiben bevonták a »Szerető fia, Péter« című film cenzúra lapját, miután a film már hetekig műsoron volt. A filmet Erdélyi István gyártó cége készítette és a Kárpát Film hozta forgalomba. A gyártó vállalat a betiltott filmen különböző kivágásokat eszközölt, majd így bemutatta ismét a cenzúrának, amely a filmet így sem engedélyezte. Most fellebbezés alatt van az ügy, s a film sorsa a felügyeleti hatóság (beügyminisztérium) döntésétől függ.

A cenzúra engedély visszavonása meglehetősen nagy izgalmat keltett a filmszakmában, mert a bankok, amelyek eddig a filmek gyártási hiteleit folyósították, ennek következtében mereven elzárkóznak minden film-hitel ügylettől.

Az egyik nagybank igazgatója úgy nyilatkozott, hogy amíg a hitelező tőkéje nincs teljesen biztosítva, addig filmekre nem adnak több hitelt. Ha valamelyik gyártó más fedezetet tud nyújtani (ingatlan vagy értékpapír), akkor természetesen adnak hitelt, de ez már nem filmüzet, hanem egyszerű jelzálogkölcsön.

Szepessy József igazgató véleménye

Szepessy József dr. a Belvárosi Takarékpénztár igazgatója, aki pénzüntézete részéről a filmhitelező üzleteket szokta bonyolítani, a következőket mondotta:

— A hitelezés szempontjából igen sajnálatos a »Szerető fia, Péter« cenzúralapjának bevonása, mert ezzel megszűnt a biztonság az

az alapja, amelyre ezek a hitelüzletek felépültek. Remélem, hogy az illetékesek ennek tudatában rövidesen olyan megnyugtató intézkedéseket

hoznak, amelyek visszaállítják a bizalmat és biztonságot, mert különben veszélyeztetve lenne a magyar filmgyártás lehetősége.

Wlassics Gyula báró nyilatkozata

Wlassics Gyula báró, az Országos Nemzeti Filmbizottság elnöke a »Szerető fia, Péter« betiltásával kapcsolatban a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— A betiltás olyan szempontok miatt történt, melyek őrzésére most már a belügyminiszter mellett a nemzetvédelmi propaganda miniszter is hivatva van.

— A jövőben az örökös szerveknek az előzetes cenzúrába történő intézményes bevonása adhatja azt a megnyugtatót, melyre gyártási szervezetünk egyik főfaktora: a bankhitelezés biztonsága szempontjából szükség van.

Mit mond a film gyártója?

A »Szerető fia, Péter« betiltásával kapcsolatban felkérésünkre Erdélyi István dr. a következő nyilatkozatot adta, mint a film gyártója:

— A mostani idényben az Erdélyi Filmgyártó vállalat a rendkívüli időkre való tekintettel a tisztán szórakoztatási célt szolgáló filmek előállításáról lemondott; mert úgy éreztem magam is, valamint társam, dr. Katona Jenő, hogy nehéz időben komoly magyar sorsproblémákat tárgyaló és megfelelő beállítású filmeket kell készíteni. Így készítettük idén Herczegh Ferenc híres regényéből, a »Láp Virága«-t, mely film a munka fontosságát és értékét, valamint jellemformáló erejét kívánja propagálni. A Babay József »Üzenet a Volgapartról« című színművét, melyben a magyar faj katonai erényeit, becsületességét és kötelességtudását kívántuk kihangsúlyozni és végül a »Szerető fia, Péter«-t, melyben a magyar föld embereit, a földesurat és a zsellért kívántuk egymás-

hoz közelebb hozni. — E filmet a cenzúra először korlátozás nélkül engedélyezte ezelőtt egy hónappal, a sajtó és a nagyközönség pedig igen nagy szeretettel fogadta. Ki kell emelnem, hogy a legnívósabb jobboldali lapok kritikusi főleg azt hangsúlyozták, hogy e film nem szít osztályellentéteket, hanem ellenkezőleg, megnyugtató hatású szép film. Ugyanezt tanúsítja annak a hat magyarországi mozi igazgatójának részletes írásbeli nyilatkozata, amelyek a filmet eddig bemutatták.

— Ezek után természetesen nagy meglepetéssel értesültünk a film utólagos betiltásáról és természetesen mincint megteszünk a betiltás hatálytalansága érdekében. Meg vagyok győződve róla, hogy napokon belül az illetékes tényezők ez ügyben a törvényes keretek között beadott fellebbezésünket kedvezően fogják elintézni.

— Természetesen óriási meglepetés az én számomra

is, hogy egy 1924. évi cenzúra rendelet alapján (amelyet olyan időben hoztak, amikor magyar filmgyártás egyáltalán nem volt és a külföldi filmekkel szemben indokolt volt fenntartani a kormányhatalom számára utólagos betiltási jogot is!) egy már engedélyezett magyar filmet utólag betiltanak. Ezzel természetesen szerte foszlott az az illúzió, amely szerint az előzetes gyártási engedély alapján készült magyar filmnél a kockázat csak a film minősége szerint alakul. Ilyenformán egy olyan kockázati tényező is fellépett, amellyel eddig egyikünk sem számolt.

— Magától értetődőnek tartom, hogy mindaddig, amíg a cenzúra-rendeletek ezt a most alkalmazott paragrafusát megfelelően nem módosítják, vagy egyéb módon nem tudnak hatóságaink a magyar filmgyártásnak biztonságot adni, a gyártás meg fog állni. Olyan összegeket kockáztatunk egy-egy filmnél és aránylag olyan kicsi haszonkulccsal dolgozunk, hogy a sok mindenféle kockázat mellett ilyen kockázatot is viselni képtelenség!

Egy pénzüntézet vezetőjének véleménye

Az egyik nagybank igazgatója ezeket mondotta:

— Kétségkívül a tőke biztonságának szempontjából szükséges volna a cenzúrázás kérdését megnyugtató módon rendezni. Amennyiben a film nem tér el a forgatókönyvtől, úgy az előzetes cenzúra határozatát későbbiek folyamán ne változtassák meg, mert ez bizonyítatlan helyzetet teremt nemcsak a hitelt nyújtó intézet, hanem a gyártó részére is.

MOZI A TŰZVONALBAN

Amikor az illetékes katonai vezetők a haditudósító alakulatokat megszervezték, figyelmük természetesen nemcsak a hátszág kellőképpen történő informálására, a hazai frontnak a toll és kép fegyvereivel való megerősítésére terjedt ki, de nem felejtkeztek meg a tűzvonalban, valamint a megszállt területek békés munkáját biztosító hős honvédeink szórakoztatásáról, lelki felüdítéséről sem. Ezt a célt szolgálta már az 1942-es nagy nyári offenzívánk előtt is és most is, a téli hónapok alatt még inkább ennek a célnak tesz eleget a tábori mozi.

Hogy milyen szeretettel fogadták katonáink a tábori mozi egy-egy előadását és hogy egyáltalán hogyan működött, azt a következőkben próbálom lerögzíteni.

Mint haditudósító hosszú időt töltöttem kint a tűzvonalban és a frontmögötti területeken. Több utam alkalmával, mely az elől küzdő csapatainkhoz vitt, együtt haladtam a tábori mozival. Sok előadáson részt vettem és nem egyszer, a sötétedő orosz estében, amikor a sűrű lombosított fák védelme alatt a szákmányolt bolsevista tábori mozi nézők kedvelt művészeink megjelentek, mikor fejünk felett szabályos időközökben elhúzott egy-egy muszka bombázó, — mondom, nem egyszer fohászokodtam a jó Istenhez, hogy odafent észre ne vegyék a kis vetítógép sugárzó fényét, mert akkor...

Előadás a „figyelő gyűrűben”

A Don mentén harcoló hadseregünkhöz beosztott honvéd haditudósító században négy tábori mozi működött. A század három szakaszában külön-külön egy, míg a századtörzsnél szintén egy. A szakaszok mozijai az egyes hadosztályoknál szórakoztatták honvédeinket és amennyiben a »külső körülmények« megengedték, majd minden nap, de legalább is minden harmadik napon előadást tartottak. Sokszor egymásutánban két különböző filmet is levetítettek. A »külső körülmények« alatt pedig harczenét, a bombázást, a helyi adottságokat, — tehát erdőt, nagyobb házat — kell értenünk. Mert sok helyen sem

ház, sem erdő nem volt, így ilyenkor még a legendás honvédtalálékonyság sem segített, mert világosan nem lehetett vetíteni, sőtétben pedig messzire látható fénypont lett volna a tábori mozi és különleges csemegéje a vörös pilóláknak.

Ha veszélyesebb helyen tartottunk előadást, akkor valószínűleg »figyelőgyűrű« vette körül a vetítés színhelyét. Ötven méternyire a fülelő bajtársak koszorúja biztosította az előadás zavartalan lefolyását. Erre az óvintézkedésre azért volt szükség, mert az áramfejlesztő generátor géppuskaszerű lármájától sem a mozi »személyzete«, sem pedig a »közönség« nem hallhatta volna meg, még az orosz lakosság által is szívből utált és attól rettegő, bolsevik

bombázógépek közeledését. Amikor azután megtörtént a jelzés, a légiriadó, kikapcsoltuk az aggregátort, elhunyt a fény és mindnyájan lestük, vártuk azt a pillanatot, mikor halad keresztül felettünk az ocsmányul támadó Halál...

...később ismét folytatódott a film ott, ahol pár perccel azelőtt abba maradt, a legközelebbi riadóig.

Nem hallgathatom el azt sem, hogy a vetítés nem mindig zajlott le üzemhiba nélkül. Többször megtörtént, hogy a sok használatból annyira megrongálódott kópia elszakadt. Az ilyen rövidebb-hosszabb ideig tartó szünet alatt a jól ismert »perccet tessék«, »friss a narancs«, »hideg limonádé« bemondásokkal szórakoztak a honvédek.

Vaszary, Bilicsi, Latabár Kurszk egyik pincéjében

Hogy hol és milyen körülmények között vetítettek honvéd mozisaink, arra jellemző a

századtörzshöz beosztott mozi-részleg munkája, amelyet — lévén én is a törzshöz beosztott

tott újságíró — egész frontélete alatt végig kísértem.

Nem szándékozom részletezni a felvonuláskor hevenyészten összecsapott előadásokat, hanem kezdem akkor, amikor az első tulajdonképeni állomáshelyünkre megérkeztünk. Ez volt Kurszkban.

Kurszk akkor gyújtópontja volt a magyar és német csapatok felvonulásának. A városon keresztül olyan gigászi csapatátvonulás folyt, amelyet az egész háború alatt még alig látott ember. Az utcákon és főútvonalakon négyes oszlopokban meneteltek, dübörögtek, robogtak, vagy lépésben hajtottak, a gyalogság, könnyű és nehéz páncélosok, tankok, gépesített tüze-
rek, kerékpárosok, szekeresz oszlopok. Négy napig tartott ez a hadseregvándorlás, éjjel sem szünetelve. Az oroszok későn értesültek erről, mert akkor kezdtek minket bombázni, amikor a városban csak az utórések maradtak, illetve táboroztak le egy éjjelre.

Itt rendezték első előadásaikat haditudósító moziaink. Kiszálltak a különböző német-magyar csapattevékenységhez és már az alig egy hónapos oroszországi úton levő honvédeink részére elhozták, fellevenítették az otthon — képből.

A századtörzs moziája egy bolsevik újságszerkesztőség üresen hagyott házában, ahol két hétig szállást kaptunk, pincéjében tartott előadást, miközben kint a városra százával pötyögtatták »szeretel-csomagjaikat« a muszka repülők. A környék orosz lakossága hamar megtudta a »kinót« és napról-napra többen szorultak le a pincébe, amely különben a bombázások ellen is védett valamelyest és a kultúra iránt el-tompult szellemükkel élénken kritizálták a filmet és hatalmasakat kacagtak a »Behajtani tilos« előadásán, illetve a Vaszary—Bilicsi—Latabár trió mókázásain.

A kurszki pokol tizennégy éjjelén eléggé nem is értékelhető szolgálatot tett a tábori mozi nekünk, akiket sokszor átségtett a feszült ideg-állapot legkényesebb időszakaiban.

Kurszk után Sztarij-Oszkol,

Alida Valli a „Láthatatlan bilincs” c. olasz filmben

4 hete játssza a közönség
legnagyobb érdeklődésével a

Forum

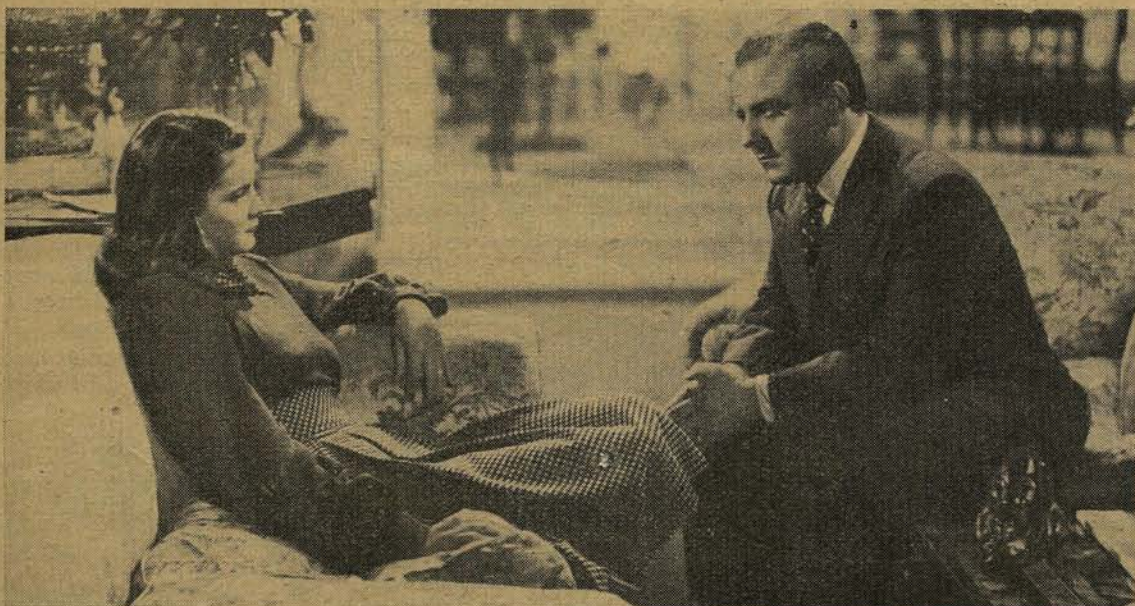
A
**LÁTHATATLAN
BILINCS**

C. OLASZ FILMREMEKET

Főszereplők:

ALIDA VALLI
CARLO NINCHI

Ne mulassza el beosztani!

ESPERIA
FILMFORGALMI RT.

illetve a város egyik közeli falujának kolchozza következett, ahol hosszabb ideig maradtunk, mint állandó állomáshelyen. Itt a gyümölcsösben, egy kies, katonai célpontoktól elég távoleső helyen, rendezték előadásukat a század-törzs, valamint az egyik szakaszunk mozija. Ezekre az előadásokra már a *falu apraja-nagyja is eljött*, sőt pár nap elteltével annyira megszokták, hogy valósággal *küldöttség jött a moziparancsnokhoz*, hogy az előadásokat állandósítsa, mert *ők még*

A világ legkényelmesebb mozija

Honvédalakulataink, ahol csak szerét tehették, mindennit kértek mozielődést. Mindegy volt nekik, hogy mit játszunk, hiszen a legtöbb ember úgysem látta még azokat a filmeket, amelyekkel megrakodva indultunk el Budapestről. Csodálatos érzés volt, amikor a távoli bombarobbanások elhalkuló hangja mellett nyugodtan pipázva, cigarettázva nézték honvédeink a vetített filmet, nagyokat kacagtak egy-egy jeleneten, helyzetkomikumon, vagy szójátékon. *A világ legkényelmesebb moziját és nézőterét tudta «elővarázsolni» a tábori mozi.* Nem sietett senki, nem nyugtalankodott senki, a ruhátnál nem ölték egymást az emberek, mindenki részére tárványítva volt a »mozi«.

Ha azután fedél alatt tudtunk működni a honvédmozik, akkor már igényesebb is lett a közönség. Nem egyszer előadás közben kellett az orosz falusi »hölgyeket és iffakat« rövid úton eltávolítani a helyiségből, mert ha elszakadt a film, vagy az agregátorral

A filmek, amelyek sikert arattak

Nincs módomban minden egyes kivitt és levittett filmprodukciónál ismertetni azzal kapcsolatban, hogy azoknak ott kint a fronton milyen erkölcsi sikerük volt. Mint már fentebb említettem, én csak a századtörzs mozi részlegének munkáját ismertettem nagy vonalakban.

Egyszinten említhetem meg a »Behajtani tilos« nagy sikerével a »Kádár kontra Kerekes« című filmet, valamint a »Szüts Mara házassága« cí-

ilyen szép embereket és ruhákat, meg lakásokat sohasem láttak.

Az orosz lakosság szeretete és ösztönös érdeklődése mozijaink, filmjeink iránt egészen érthető, hiszen a bolsevik uralom alatt csak a városokban volt mozi, míg a falut ebből a szempontból meglehetősen elhanyagolták, talán azért, mert az orosz paraszt sohasem volt jó propaganda-alany, már pedig a kommunista filmprodukciónak százszázalékgig a bolsevista propaganda szekerét húzta.

történt valami baj, nem a mieink, akik nyugodtan várakoztak, hanem a bolsevik eszmék emelőin nevelődött orosz fiatalság kezdett kurjongatni. Jó, hogy »a pénzt vissza nem kérték«.

Érdekes volt megfigyelni azt a változást, amit a tábori mozi pár napos működése jelentett egy vidéken. Az első napokban kevesen jöttek el a lakosság köréből az előadásokra és akik kíváncsiságból megjelentek, azok a napi munkával járó piszkot sem mosták le magukról. Azonban néhány előadás után már lényeges változáson ment át a vidék. Az esti vetítésre kimosakodva, felcícomázva jöttek el a lányok, asszonyok. Szegényes és primitív színösszeállítású ruhájukat kivasalták, virággal ékesítették. Persze, ha zárt helyen folyt az előadás, akkor nehéz volt mellettük kibírni, mert a napraforgó olajjal bekent hajukból úgy áradt az »illat«, hogy a mindenhez hozzászokott honvédorr sem bírta ezt ki félóránál tovább.

mű produkción. Kivételes sikert aratott a »Beszélő köntös« is.

Általában olyan megfigyelést tettek a tábori filmeseink, hogy inkább vígjátékok, annak is a bohózatú válfaját szeretik és kéri a harcoló honvédek. Ez érthető is. A fronton nem gondolkozni akar a katona, hanem szórakozni. Elfelejteti a háború minden kényelmetlenségét.

Csontó Menyhért

Érdekes szakmai tudnivalók a filmszalag körül

A film kémiai összetétele

A celluloid vagy nitrofilm legnagyobb részében tetranitrocelluloseból indul ki, mint alapanyagból, mely kémiai átalakulás után mint tri- vagy pentanitrocellulose főanyagként kerül feldolgozásra. Ez a mozgósínházi (35 mm-es normál anyag), valamint felvételi filmanyag főalkotó része. A kiinduló anyag kémiai képlete $C_{12}H_{10}(OH)_6(NO_2)_4$. A celluloidmasszában sorrend szerint még kámfor vagy annak pótanyaga (szintetikus kámfor) van.

Az acetyl vagy cellitfilm főalkotó anyaga a pentaacetylcellulose vagy cellulose-pentaacetát = $C_{12}H_{10}(OH)_5(CH_3COO)_6$. A kámfor helyett itt is pótanyagot kevernek az anyaghoz feldolgozás során, legtöbbször triphenylfoszfátot vagy hexachlorethánt. (Hasonló produktum Cellon és Sicoid lakk.) A cellitfilm nehezen gyújtható, mechanikai igénybevétel kevéssé bírja, könnyebben szakad a vetítógépben, mint a nitrofilm.

A régebben ismert nem égő filmanyagok cellulose-triacetát-anyagból készültek.

Néhány szó a jó filmragasztó folyadékról

A filmragasztás feltételei úgy a normál, mint a keskeny filmanyagoknál azonosak. Oló, kés és jó filmragasztó kell hozzá, meg tisztaság elsősorban. A ragasztáshoz levágot filmrész emulsióját (fotosezalint) késsel kell a filmről eltávolítani. A lekapart részt újra le kell tisztítani, hogy maradvány ne maradjon rajta. A lekapart részt jó ragasztó folyadékba mártott vékony ecsettel bőségesen megkenjük, de nem háromszor vagy négyszer, inkább a folyadékot rácséppentjük. A filmet azonnál a másik végére tapasztjuk és lepréseljük. A felesleges folyadékot letöröljük. A pontos illesztésre nagyon ügyeljünk.

Ha a ragasztóba mártott ecsettel többször kenegetjük a filmet, úgy az alapanyaga nagyon meglágyul és a ragasztás helyén törékennyé válik. Vetítésnél a huroknál eltörik. A ragasztás ne legyen széles, mert a kapuban való áthaladáskor nagy terhet ró

Igen fontos az 1922-ik évben az Eastmann-Kodak cég által forgalomba hozott safety film anyagára rámutatni, amely alapanyaga aethylcelluloseból vagy ethercelluloseból készült. Feldolgozás során mint film-pentaethylcellulose került forgalomba. Kémiailag így fejezhető ki = $C_{12}H_{10}(OH)_5(C_2H_5)_5$.

A fenti filmanyagok mechanikai tulajdonságai, szakítási nyúlási és hajlítási képességei, raktározása folytán előállható törés hajlamossága nagyon függ a gyártás során hozzákevert lágyító anyagoktól, ú. m. kámfor, acetanilid, naphtylamin, triphenylfoszfát, trikresylfoszfát stb.

A filmmé feldolgozott fenti anyagok eléggé vízállóak. A nitrofilm jobban, mint az acetylfilm.

A nitrofilm szakítási próbája mutatja: ha egy 15 mm széles és 100 mm hosszú darabkát nyújtjuk elszakadásig, 17–18 kg-t bír el, miközben 30–40%-kal hosszabbodik. A nem égő acetyl film ezzel szemben a fenti adatoknak 61–85%-ban felel meg.

a továbbító szervre. Fékezés következtében a film perforációja a ragasztás előtt rongálódik. A hangrajzot ragasztás után át kell festeni.

Jó filmragasztó folyadékot mindenki előállíthat. Nem titok.

Az égő, tehát normál mozgósínházi filmekhez veszünk

1 rész Acetont, vegytisztát,
2 rész Anylium acetátot vegytisztát, becsiszolt dugójú üvegben összekeverjük és állandóan zárva tartjuk, mert mindkét folyadék illan. Vigyázat! Tűzveszélyes! A gép-házban csak a legkisebb mennyiséget tartsunk készenlétben.

A nem égő keskenyfilmek ragasztószere az alábbiakból van:

1 rész Aceton vegytisztá,
1 rész Ecetéter vegytisztá,
2 rész Jéceet vegytisztá.

Ugyancsak becsiszolt dugójú üvegben tartjuk. Tűzveszélyes folyadék ez is.

Karbán József

K
Ö
S
S
E
L
E

ANNABELLA, JOUVET,
JEAN PIERRE AUMONT

világhírű francia filmcsemegéjét:

Külvárosi szálloda

és a

RÓKAVADÁSZAT
A C A M P A G N Á N
RÓMA SIMPHONIÁJA
LÁNGOLÓ HEGYEK

című színes (Technicolor) rövid filmjeinket

ZALABÉRI

HORVÁTH FILM

VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 9-11. TELEFON: 424-555

O
S
S
Z
A
B
E

ÖSBEMUTATÓ. Február 1-én a kolozsvári Egyetem Mozgóban ösbemutatót tartottak az Erdélyi-Kárpát gyártásában készült »Lap virága« c. filmből, melyet *Herczegh Ferenc* írt. A filmet egyébként jan. 29-én szakmai bemutató keretében igen nagy sikerrel vetítették le a Nemzeti Apolló délelőtti előadásán. A kitűnő filmet *Hamza D. Ákos* rendezte, zenéjét pedig *Slatinay Sándor* szerezte. Főszereplői: *Fényes Alice, Szondy Biri, Diana Clayton, Jávor Pál, Péthez Sándor, Toronyi Imre, Mihályi Ernő, Baksa Soós László*.

A FORUM LEGKÖZELEBBI MŰSORA. Negyedik hete fut a Forum Mozgóban *Alida Valli* és *Carlo Ninchi* »Látatlan bilincs« c. filmje. Az Esperia legközelebb egy bűnügyi drámát fog bemutatni, melynek még magyar címe ezidőig ismeretlen. Az eredeti olasz cím: »*Labbra serrate*« (Lezárt ajkak), melynek főszerepeit *Fosco Giachetti, Andrea Checchi, Anetta Bach* és *Carlo Campanini* játsszák. A film meséje szerint a gyilkos után hiába kutatnak, a vádlott pedig nem beszél. Hallgatásából következik a film bonyodalma. A magyar feliratokat *Struzziro Adalberto* írja.

KÉSZÜL AZ »ELTŰNT EGY LEÁNY«. A Hunnia Filmgyárban *Kalmár László* rendezésében most került forgatásra *Zsigray Juliannának* »Eltűnt egy leány« c. regényének filmváltozata. A film főszereplői: *Kelemen Éva, Vaszary Piri, Somogyi Nusi, Egyed Lenke, Kökény Hona, Vitéz Gózmány György, Maklár Zoltán, Kürthy György*. A legújabb Hunnia-produkció zenéjét *Sándor Jenő* szerezte.

AZ ÉJSZAKA LEÁNYA. A közeljövőben kerül bemutatásra *Muráti Lili* váravárt drámai filmje, az »Éjszaka leánya«, amely egy orvosilag, irodalmilag és emberileg egyaránt érdekes és sokat vitatott problémát tárgyal. *Bán Frigyes* rendezte ezt az érdekes és a legjobb francia alkotásokra emlékeztető filmet, amelyhez két gyönyörű slágerszámot *dr. Fries Fáyrol* írt. Az egyiket *Muráti Lili*, a másikat *Rácz Vali* énekli, de jó szerep jut még *Szép Ilonkának, C. Thurán Endrének* és *Kövári Gyulának*.

A kultuszminiszter meglátogatta az Oktatófilm Kirendeltséget

Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásiügyi miniszter megtekintette a közoktatásiügyi minisztérium Csepregy-úti Állami Oktatófilm Kirendeltséget. A miniszter *dr. Lőrinczy Szabolcs* miniszteri tanácsos kíséretében érkezett és az oktatófilm üzemben két óráig időzött. A minisztert és kíséretét *Geszti Lajos*, az Oktatófilm Kirendeltség igazgatója fogadta és örömet és hálóját fejezte ki, hogy ezt az úttörő s minden részében magyar intézetet a miniszter meglátogatta.

A miniszter az üzem minden ága iránt, főleg a film pedagógiai értéke és felhasználása iránt melegen érdeklődött és a minden iskolai tárgyra kiterjedő 320 oktatófilm közül megtekintett néhányat.

Geszti Lajos igazgató bemutatta a miniszternek az Oktatófilm Kirendeltség egész üzemmenetét és berendezését. Meghallgatta az egyes üzemi osztályok vezetőit. Ez a gyorsan fejlődő és pedagógiai szempontból nagyjelentőségű intézmény naponként 180—220 filmsomagot küld szét az egész országnak. Naponként 15—20 ezer tanuló részül filmes szemléltetésben. A postacsomagok elkészítése, postázása is az Oktatófilm Kirendeltségen történik. Az intézetnek filmjavító üzeme is van. Minden filmet elküldés előtt még egyszer pontosan átvizsgálják. A hatalmas keskenyfilm-tároló az Oktatófilm Kirendeltség 320 filmjének 10.000 másolata van. Ez a hatalmas könyvtár, de filmekből.

A miniszter távozásakor elismerését fejezte ki az igazgatónak, *Geszti Lajosnak*, az üzem megszervezőjének és a végzett hatalmas munkához további bőséges sikert kívánt. Biztosította a kirendeltség tisztviselőit, hogy ennek az egyedülálló, 8 év alatt hatalmasra fejlődött úttörő pedagógiai üzemnek sorsát mindig figyelemmel kíséri.

HONVÉDEINKÉRT...

A DUNASZERDAHELYI Nemzeti Mozgó a Vöröskereszt javára előadást rendezett, melynek jövedelmét, 81.60 P összeget azzal a kérelemmel küldte szerkesztőségünkbe, hogy azt honvédeink javára juttassuk el.

A TAKSONYI Levente Mozgóképzőház engedélyese, *Pétri József* közölte lapunkkal, hogy a »Szegény gazdagok« c. film két előadásának jövedelmét, 200 pengőt honvédeink javára a Vöröskereszt Baross-utcai központjához beküldötte.

A POLGÁRI Korona Film-színház tulajdonosa, érdekes kezdeményezéssel róta le a hazai iránti kötelességét. *Novák László*, a helybeli hadbavonultak hozzátartozóit hívta meg egy külön előadásra, ahol egyik legszebb háborús filmünket, a »Negyedik leg«-t vetítette le díjtalanul a meghívottaknak. Az előadás

mintegy 220-an jelentek meg, majd *Polgár község* egyik tisztviselője meglehetősen szavakkal üdvözölte a nemesszívű mozi és a megjelenteket és szép beszéddel vezette be a filmet. Az előadás után az egybegyűltek a »Hiszekegy«-et énekeltek el.

Szánkban lép-en-nyomon találkozunk jóindulatú és ötletes igazi magyar emberekkel, akik mindenkor megtalálják a módját, hogy érdeameinkre hallgatva, a mai idők szavának megfelelően cselekedjenek. Vegyünk példát ezektől a kartársainktól.

A NAGYTÉTENYHEZ tartozó *Baross Gábor* Telepen levő »Mesevár« keskeny mozgóban a helyi női honvédelmi szervezet segítségével *Szikoray Józsefné* matinét rendezte, amelynek tiszta jövedelmét, 150 pengőt a 180.000-es csekkszámára a honvédsaládok javára befizette.

TAKARÉKOSSÁGI JELSZÓ A MOZIKBAN

A belügyminiszter az érdekeltektől miniszterekkel egyetértően elrendelte, hogy valamennyi mozgófénykép-üzem engedélyese köteles a nemzetvédelmi propaganda miniszter részéről filmszakilagon rendelkezésre boesátozott takarékosági jelszót további intézkedésig minden előadáson, a játékfilm bemutatását közvetlenül megelőzően vetíteni.

GOETHE RÓMAI UTJÁ FILMEN. *Giulio Petroni* filmjének az »Incom« megbízásából megfilmesíti *Wolfgang Goethe* 1786. évi római útját, amelyről a nagy német költő híres műve, az »*Italienische Reise*« számol be. A filmben pontosan ugyanazt a Rómát fogjuk vizsgálni, amely másfél évszázaddal ezelőtt annyira felkelésztette Goethét. Az egyes képek bemutatják az egykori római karnevált, azt a házat, ahol megszállt, ünnepélyes felvételét Arcadiában *Megalio* néven, a Piazza del Popolo, a vatikáni múzeumokat, a capitoliumot, a Szent Péter bazilikát, a Palatinust és a belvedereit Apollót, amely a költőt, mint magámondotta, a valóság hátárain túl ragadták.

KÜLÖNÖS FRANCIA Film. Témájában egyedülálló film készült Franciaországban, mely »*Laval miniszterelnök egy napja*« címmel mutatja be a kormányelnök elfoglaltságát. A film felőleli *Laval* egész napi munkaprogramját attól kezdve, hogy lakását elhagyja, amíg nyugovóra tér. Már az autóban referálnak neki az eseményekről, utána fogadja munkatársait, diplomatákat, rendőrségi és hadsereg-parancsnokait, majd az államfőnél tett látogatása után meghallgatja a napi jelentéseket.

APRÓHIRDETÉS

30 éves szakmai képzettséggel és önálló működéssel üzemet vezetői, vagy helyettesi állást keresek. Belügyminiszteri engedéllyel is rendelkezem. Szíves megkereséseket »*Kamarai tags*« jellegre kiadóhivatalunk (VII., Erzsébet-körút 13. IV. em. 3.) továbbít.

MSZ

988. sz.

A Budapest Sportegyesület téli sportnapokat rendezett Balatonkenesén. A már hagyományossá vált sportnapok programját a téli sportok számos ágából vett bemutatók és versenyek tették változatossá.

Linkomies Edwin egyetemi tanár, a finn képviselőház alelnöke látogatást tett Magyarországon. Finn vendégünk Szi-nyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter társaságában a pesti Dunaparton.

A városligeti jégpályán a BKE és BBTE jégkorcsolyázó csapatai kemény küzdelmet vívtak a Budapest bajnokságért. Változatos játékok után a sötét mezben játszó BKE 4:1 arányban győzte le a budai együttest.

Az erdei vadak a hótakaró alatt nehezen találnak élelmet. Az értékes vadállomány védelmére számos helyen etetőket állítottak fel.

Willem Mengelberg, a neves holland karmester vezényelte a Székesfővárosi Zenekart.

Vitéz nagybányai Horthy István, hősi halált halt kormányzóhelyettes urunk árva, a kis István, most töltötte be második évét. Születésnapján játszópajtásai felköszöntik a kormányzó pár unokáját.

Honvédeink a legmostohább időjárásviszonyok közepette vívják elhárító harcukat az orosz hőmezőkön.

175. sz.

Arrese spanyol pártminiszter a birodalmi fővárosba érkezett. A hősi emlékmű megkoszorúzása.

Victor Emanuel olasz császár és király nyolc napos szemléutát tett Szicília szigetén.

Ezt a fagázshajtású autóbust a svédek ajándékozták a finn vöröskeresztnek.

A »Viking« dán úszóklub hagyományos januári úszóversenye a hellerupi jachtkikötőben.

A megszállt keleti területeken intenzív német építőmunka révén nyeri vissza régi teljesítőképességét a gazdasági élet.

A keleti fronton. Az éjszaka méteres hó esett. Az utat ismét szabaddá kell tenni. Egy hóekét állítanak munkába, amely egy nap alatt több, mint 7000 ember munkáját végzi el. Azokat az útszakaszokat, amelyek különösen ki vannak téve a hófúvásoknak, hóalagutakkal biztosítják. A spanyol kékhadosztály egy osztaga a front felé. A csapatok elvonulnak Infantes tábornok, a hadosztály parancsnoka előtt. Egy Lenin-grád előtt álló ütegnél.

Az északafrikai fronton. Megbeszélés a német-olasz páncélos hadsereg főhadiszállásán. Rommel tábornagy Cavallero olasz tábornaggal beszélget. Kesselring vezértábornagy és Seidemann tábornok. Támadó brit bombázókra tüzelnek a légelhárító ütegek. A láthatáron egy úgynevezett bombaszőnyeg-bechapódás, bechapódás mellett. Súlyos találattal zuhan le egy brit bombázó. Ott hátul brit páncélosok láthatók. A német tüzérség tűz alá veszi őket.

66. sz.

Vízkereszt ünnepe Rómában. A Fascista Párt a háború ellenére is tudott minden olasz gyermeknek ajándékot adni.

A háború alatt az üzemek frontja is éppen olyan fontos és jelentős, mint a hadszíntér. A munka eme hű katonái számára különböző segély-intézményeket létesítettek Olaszországban.

Svájc egyik városában egy központot létesítettek, ahol mindkét nembeli ifjúság, egyéni hajlama szerint, hasznos kézi munkával töltheti el idejét.

Tunisz, Európa és főleg Olaszország számára, nem a kalandok földje, hanem a munkának és a terjeszkedésnek igazi, természetes színhelye és éppen ezért a végsőkig folyik érte a harc. — A tuniszi olaszok — kik. Itália valamennyi háborújából alaposan kivették részüket — az olasz hadseregben szolgálattételre való felhívást lelkes hazafiúi szeretettel fogadták.

Az olasz király és császár partra száll Szicília egyik kikötőjében, hogy megkezdje utazását a szigeten. — Az uralkodó megtekintette a harci előkészületeket. Viktor Emanuel szemlét tart a katonai alakulatoknál.

Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság által engedélyezett filmek

Nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

Magyar világhíradó 986. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 265 m hosszú,

Rajzos híradó 149. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 100 m hosszú,

UFA világhíradó 173. (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült 339 m hosszú,

LUCE olasz világhíradó 64. (Hunnia) hangos riport 1 felvonásban, a LUCE filmgyárban 1943. évben készült, 337 m hosszú,

Párbaj semmiért (Stúdió) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 2082 m hosszú,

Mária nővér (Czaupper Miklós) hangos színmű 5 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1936—7. évben készült, 2310 m hosszú,

UFA világhíradó 173. sz. német beszéddel (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban 1943. évben készült, 350 m hosszú,

Párduckisasszony (Fröken Vildkatt) (Mester Film) hangos vígjáték 6 felvonásban, a Wive filmgyárban 1942. évben készült, 2756 m hosszú,

Erdély kapuja: Nagyvárad (M. F. I.) hangos kultúrfilm 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1942. évben készült, 350 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

A négyarcú asszony (Une femme disparait) (Objectiv) hangos dráma 5 felvonásban, a DFG filmgyárban 1942. évben készült, 2804 m hosszú,

Carmela (Esperia) hangos dráma 4 felvonásban, a Pisorno di Tirrenia filmgyárban 1942. évben készült, 2302 m hosszú,

Magyar világhíradó 987. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 261 m hosszú,

A Híradófilmszínház külön kiadása 99. sz. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1943. évben készült, 85 m hosszú,

Rajzos híradó 150. (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1942. évben készült, 110 m hosszú,

UFA világhíradó 174. (UFA) hangos riport 1 felvonásban, az Univerzum filmgyárban, 1943. évben készült, 348 m hosszú.

Felelős szerkesztő:

MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:

LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:

GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

»Jövő« nyomdaszövetkezet műhelyében
Budapest, IX., Erkel-u. 17.

Telefon: 182—278.

Felelős vez.: Demjén Ferenc.

MAGYAR
FILM SZAKMAI CÍMTÁR

Agfaphotó, V., Vilmos császár-út 18. I. Tel.: 125-240.
Ambrus Film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 224-293.
Apollo filmreklámvállalat, VII., Erzsébet-körút 9-11., II. e. Tel.: 222-212.
Aurora Film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 221-133.
Balogh Film, VII., Erzsébet-körút 8. III., 2. Tel.: 220-038.
Bauer vetítógép és adapterek (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 299-180.
Bel- és külföldi filmellenőrző, VII., Erzsébet-körút 8. II. Tel.: 222-699.
Beleznay Filmkölsönző, VII., Akácfa-u. 4. Telefon a Beleznay mozi telefonja: 225-276.
Biton keskenyfilmgépforgalmi, VII., Dohány-u. 57.
Brückner János mérnök, az MMOE szakértője, XI., Ulászló-utca 62. Tel.: 457-650, vagy Mechanikai és Elektromosipari szakiskola. T.: 130-293.
Budapest Film (Tobis), VII., Rákóczi-út 52. Tel.: 223-435.
Budapesti Hangverseny Zenekar, VIII., Nagytemplom-u. 24. Tel.: 135-879.
Csepreghy Film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 221-022 és 221-021.
Csizmadia László: mozik képvisellete, VIII., Aggteleki-u. 4. I. em. 5. Telefon: 137-580.
Déliab Film, Filmkölsönző, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 427-167, 228-498. Gyártási iroda: 428-155.
Diapozitívkészítő üzem, Fekete György, VIII., József-körút 9. (az udvarban).
Erdélyi Filmgyártó, VIII., Népszínház-utca 21. Tel.: 140-882.
Esperia Film, VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 423-552, 423-555.
Farkas J. M. reklámvállalat, VIII., József-körút 19. Tel.: 132-805.
Ferrania, V., Gróf Tisza István-utca 18. Tel.: 187-357.
Filmcenzura, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072, alelnök: 183-073.
Filmexpress, VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 224-091, 225-089.
Filmértékesítő, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-609 és 220-497.
Filmexport Kft. Budapest, VII., Erzsébet-kr. 8., Tel.: 220-497, 221-609.
Filmimpex, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 221-022.
Filmfotó üzem és laboratórium, Altmaier J., VIII., Rökk Sz.-u. 11. T.: 349-540.
Filmbang, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 225-759.
Fortuna Film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-982. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
Göbl A. György filmgyártó és filmkölsönző, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 221-022.
Gyimesy Kásás Ernő, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-utca 7. Tel.: 499-752.
Hajdu Film, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
Hamza Film, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 422-584.
Hausz Mária Film, VII., Erzsébet-kr. 9. Tel.: 225-209.
Helikon Film, VIII., Rökk Szilárd-u. 24. Tel.: 133-705. Raktár: VIII., Népszínház-utca 19. V. Tel.: 349-414.
Hidvéghy Film, VII., Rákóczi-út 44. Tel.: 225-762.

Hollai és Pázmányi filmkölsönző, VII., Erzsébet-körút 9-11. Telefon: 220-469.
Horváth Film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 424-555.
Hungária Film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-010.
Hunnia filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. T.: 424-138, 424-139. Sajtóosztály: 223-212.
Hunnia Filmgyár, (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085. Pasaréti műterem: II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164-876.
Ibusz filmszállító, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 224-050.
Inkey Tibor filmállófényképész, filmelő üzem, IV., Múzeum-kr. 3. T.: 380-466
Jankovich Film, VII., Erzsébet-kr. 8. Telefon: 220-883.
Jupiter Film, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522.
Kamara, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.
Kárpát Film, VIII., Népszínház-utca 21. Tel.: 136-409, 136-940.
Keskenyfilmforgalmi, VII., Rákóczi-út 59. 133-546.
Kodak, V., Báthory-utca 6. Tel.: 114-158, 114-184.
Kokas film, VII., Erzsébet-körút 13. Tel.: 420-796.
Kolczonay Film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 428-144, 422-730. Raktár: Népszínház-utca 19. Tel.: 349-414.
Koncz Film, VIII., Népszínház-u. 14. Tel.: 134-063.
Korona Film, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 225-487.
Kovács és Faludi laboratórium, XIV., Gyarmat-utca 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-utca 40/b. Tel.: 297-487.
Kováts Béla filmreklám, hanglemmez, diapozitív, VIII., József-körút 19. Tel.: 143-142.
Központi filmkezelő, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 224-494, 224-098.
Krupka filmgyár és laboratórium, XIV., Bácskay-utca 29/b. Tel.: 496-741.
Lajthay Le Derlé Károly filmvállalata, VIII., Népszínház-u. 31. Tel.: 137-424.
Léna Film, VII., Erzsébet-körút 13. II. em. Tel.: 422-920.
Magor Filmgyártó, VII., Erzsébet-kr. 8. Tel.: 220-432.
Magyar Filmiroda, IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343. Játékfilmgyártás: 146-342. Színészöltözők: 140-727. Feliratkészítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-utca 25. Tel.: 145-510. Fényképüzem: VIII., Sándor-utca 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölsönző-osztály VII., Erzsébet-körút 45. Tel.: 222-098, 222-099.
Magyar Filmzenekar — Zeneservice, VII., Verseny-utca 18. Tel.: 424-479, VIII., Baross-u. 125. Tel.: 144-676.
Magyar Irók Filmje, VII., Erzsébet-kr. 13. Tel.: 420-796.
Magyar Mozgófényképkezelők Országos Egyesülete, VIII., Népszínház-utca 19. Tel.: 337-598.

MMOE, VIII., Csokonay-utca 10. Tel.: 136-005.
Marxton, keskeny hangoskép, gyártja: Marx és Mérei Első Magyar Repülőműszergyár, VI., Bulcsu-utca 7. Tel.: *290-555.
Mester Film, Filmkölsönző: VII., Erzsébet-kr. 9-11. IV. em. Tel.: 427-167, 228-498. Gyártási iroda: XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.
Modern Film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-000, 225-035.
Modern Irók Filmjeit Kölsönző Rt., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. (Mester Filmmel). Tel.: 420-798.
Mozgóképzem, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 227-650. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.
Molnár Film Reklám, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 222-212.
Művészfilm, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 225-044. Raktár a házban.
Művelődés Film, VII., Rákóczi-út 44. II. Tel.: 422-925.
Objectiv Film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.
Oktatófilm kirendeltség, VIII., Csepreghy-utca 4. Tel.: 330-926.
Oláh György gépészmérnök, a Zeiss-Ikon A.G. mozigépeinek képviselője, VIII., Rökk Sz.-u. 20. Tel.: 349-933.
OMME, VIII., Csokonay-u. 10. Tel.: 143-013, 145-063.
Országos Nemzeti Filmbizottság, V., Klebelsberg-u. 17. Tel.: 113-424.
Palatinus Film, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: *424-150.
Papp Film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Telefon: 224-294.
Pegasus Film, VII., Erzsébet-körút 7. Tel.: 225-405.
Pergőképforgalmi, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 225-404. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942.
Reiber Antal filmgyártó és filmkölsönző vállalata, VII., Erzsébet-körút 8. III., Tel.: 220-497.
Reklám Stúdió, Hirdető Iroda, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 424-554.
Sláger Film, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.
Stílus filmdíszlettervező és kivitelező vállalat, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
Szénássy-Macskássy színes trükkfilmek, IV., Múzeum-kr. 1/b. Telefon: 380-027.
Szarka Sándor, filmgyártó és filmkölsönző vállalata, I., Szent János-tér 2. Tel.: 154-231, 167-439.
Takács Film, XII., Pasaréti út 122. Tel.: 164-517, 164-896.
Tamáty Film, VIII., József-körút 26. Tel.: 131-632.
Telefongyár, XIV., Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.
Terra Film, VII., Erzsébet-kr. 9-11. Tel.: 221-022.
Turul Szövetség Szépművész B. E. vetítő mozgalmi törzs, IV., Szarka-u. 2. Tel.: 186-422.
Turul Film, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.
UFA Film, IV., Kossuth L.-u. 13. Tel.: 183-857, 183-858. Raktár a házban. Tel.: 389-036.
Valter reklámanyagkölsönző, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-108.
Viktória Film, VII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.
Yull Film, XIV., Stefánia-út 71. Tel.: 297-657.

Egyedülálló eredmény

*a **Barlang** mozgó
történetében!*

A legnagyobb kasszasiker!

6. *hétre* *prolongálva*
Willy Forst alkotása:

Bécsi vér

*A féktelen jókedv, a bécsi
kedély és a bécsi muzsika
pazar kiállítású filmje!*

Főszereplők:

Willy Fritsch, Maria Holst

és a két remek komikus:

Theo Linggen és Hans Moser

Forgalombahozza:

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 52. TEL.: 22-34-35

Budapest,
1943.
febr. 3.
V. évf.
5. sz.
Egyes
szám ára:
70 fill.

MAGYAR FILM

AMADEO NAZZARI **A NÉMA TANU** főszerepében

Játssza: OMNIA

Forgalombahozza: MAGYAR IRÓK FILMJE RT.

SZERKESZTI
DEMATOLAY
K. GÉZA